ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2

ТЕМА: МЕТОД ШИФРУВАННЯ ДАНИХ «ШИФР ТРИТЕМІУСА».

МЕТА: ОЗНАЙОМИТИСЬ З МЕТОДОМ ШИФРУВАННЯ ДАНИХ «ШИФР ТРИТЕМІУСА» І НАДАТИ ЙОГО ПРОГРАМНУ РЕАЛІЗАЦІЮ

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Порушити статистичні залежності в закодованих повідомленнях і тим самим підвищити надійність кодування можна за допомогою шифру Тритеміуса.

Алгоритм шифрування:

- 1. Визначаємо код букви в алфавіті.
- 2. Обчислюємо крок зміщення к.
- Знаходимо код зашифрованою літери, користуючись наступним рівнянням:
  L = (m + k) mod N,
  де L код зашифрованої букви; m код букви, яка шифрується; k крок зміщення; N
  - де L код зашифрованої букви; m код букви, яка шифрується; k крок зміщення; N число букв алфавіту.
- 4. За кодом L відновлюємо букву криптограми.
- 5. Повторюємо пункти 1-5 до закінчення тексту шифрограми.

Алгоритм розшифрування:

- 1. Визначаємо код букви в алфавіті.
- 2. Обчислюємо крок зміщення к.
- 3. Знаходимо код розшифрованої літери, користуючись наступним рівнянням: $m = (L k) \mod N$, де L код зашифрованої букви; m код розшифрованої букви; k крок зміщення; N число букв алфавіту.
- 4. За кодом т відновлюємо чергову букву криптограми.
- 5. Повторюємо пункти 1-5 до закінчення тексту криптограми.

В алгоритмах шифрування і розшифрування крок зміщення к може задаватись різними способами:

- За допомогою лінійного рівняння, наприклад, k=3t+1.
- За допомогою нелінійного рівняння, наприклад, k=8t2+4t +9.
- За допомогою використання гасла текстового рядка, який багаторазово записується під текстом повідомлення (криптограми); крок зміщення в цьому випадку визначається номером в алфавіті відповідної букви гасла.

Тут t позначає порядковий номер букви в повідомленні (криптограмі).

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

1. Ознайомитись з методом шифрування даних «Шифр Тритеміуса».

- 2. Побудувати блок-схему алгоритму шифрування.
- 3. Написати програму для шифрування та розшифрування за допомогою метода «Шифр Тритеміуса», передбачивши в ній можливості вибору:
  - а. Файлу.
  - b. Алфавіту (наприклад, англійський та український).
  - с. Способу визначення кроку зміщення.
- 4. Підготувати звіт про виконання роботи. Звіт оформлюється у вигляді документу Word з такою структурою:
  - а. титульний лист,
  - b. тема і мета роботи,
  - с. опис алгоритму роботи програми у вигляді блок-схеми або UML- діаграм (класів, діяльності тощо),
  - d. функціональні можливості програми (основні і додаткові),
  - е. фрагмент програмного коду, що реалізує базову функціональність,
  - f. особливості програмної реалізації окремих функцій.
- 5. Електронну копію звіту відправити за адресою: George@aprodos.kpi.ua.